

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. АНЖЕЛИНА ГЕОРГИЕВА ЯНЕВА, ДН
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ОТНОСНО:

ОБЯВЕН КОНКУРС: ДВ, бр. 94/10.11.2023 г., с. 93

ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ: „ДОЦЕНТ“

ОБЛАСТ НА ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ: 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 7.6. СПОРТ (СВОБОДНА БОРБА)

КАНДИДАТ: ГЛ. АС. ИЛИЯ ИВАНОВ ИЛИЕВ, Д-Р

ПРЕПОДАВАТЕЛ В КАТЕДРА: „БОРБА И ДЖУДО“ – НАЦИОНАЛНА СПОРТНА
АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

В конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ участва един кандидат. Участникът гл. ас. д-р Илия Илиев е представил необходимите документи, прецизно описани и прегледно подредени, съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав и Правилника на НСА „В. Левски“.

Образователна и квалификационна дейност

Гл. ас. д-р Илия Илиев придобива следните квалификации, свързани с неговото професионално и научно израстване в Национална спортна академия (НСА) „В. Левски“, гр. София:

- Бакалавър (2000-2004);
 - √ с първа специалност „Треньор по свободна борба“;
 - √ с втора специалност „Учител по физическо възпитание“;
- Магистър по специалност „Спорт“ (2011);

- ✓ Магистърска програма „Спортна психология“;
- Доктор по професионално направление 7.6. Спорт (2016).

Кандидатът Илиев защитава докторска степен към катедра „Борба и джудо” – НСА „Васил Левски”, на тема: *“Методика на подготовката по борба при жени и девойки”*.

Гл. ас. д-р Илиев:

✓ владее английски език – свободно ниво – C1 ALTE;

✓ има много добри компютърни умения.

ПРОФЕСИОНАЛНА ДЕЙНОСТ

Спортносъстезателна

От 1994 г. до 2010 г. е бил активен състезател по свободна борба в спортните клубове в България: „Лютфи Ахмедов“, гр. Разград; „Левски“, София; „НСА-Академик“, както и в чужбина: „Кенсингтън Олимпия“ и „Легион“ в Лондон. Гл. ас. Илиев е републикански шампион и носител на медали от международни състезания. От 2005 г. до 2010 г. е член на Британската федерация по борба.

Треньорска дейност

От 2013 г. до настоящия момент д-р Илия Илиев е треньор към „НСА-Академик“ и НСА „В. Левски“. Като треньор през този период има спечелени десетки индивидуални и отборни отличия както от национално, така и от международно ниво.

Преподавателска дейност

- ✓ хоноруван преподавател – 2013-2016 г.;
- ✓ преподавателска мобилност (2017, 2023) и специализация „Икономическо образование 2030“ (2023);
- ✓ главен асистент – от 2016 г. до момента работи като преподавател в НСА в Катедра „Борба и джудо“.

ОЦЕНКА НА НАУЧНАТА, НАУЧНО-ПРИЛОЖНАТА И ПУБЛИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Публикационна дейност

Представеният за рецензиране материал, с който кандидатът участва в конкурса за „доцент“ (монография и 15 бр. публикации – статии и доклади), съответства на изискванията за обявения конкурс. Публикациите за конкурса не са използвани за докторската му степен. Представената от гл. ас. Илия Илиев научна продукция по количествени показатели отговаря на Минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ съгласно ЗРАСРБ и изисквани на НАЦИД, както следва:

- √ Индикатори в група А: общо 50 т.;
- √ Индикатори в група В: общо 100 т.;
- √ Индикатори в група Г: общо 420 т. (Г.7. – 180 т.; Г.8. – 240 т.);
- √ Индикатори в група Д: общо 140 т. (Д.10. – 30 т.; Д.11. – 60 т.; Д.12. – 50 т.);
- √ Индикатори в група Е: общо 215 т.;

Всичките публикации са с ISBN и ISSN като 7 от тях, както и монографията са самостоятелни, в останалите (8 бр.) са в съавторство, като д-р Илиев е първи автор.

Научните интереси на кандидата са свързани с анализа, управлението, подготовката и оптимизирането на спортносъстезателната дейност в борбата свободен стил, като приносите в научното творчество на д-р Илиев са насочени в две основни области:

- √ Оптимизиране на спортносъстезателната подготовката на борците в свободен стил;

✓ Особености на психолого-педагогическата подготовка в спорта борба – свободен стил.

Публикациите в областта **„Оптимизиране на спортносъстезателната подготовката на борците в свободен стил“**, може да се разпределят в две основни групи:

В *първата група* кандидатът изследва методиката, развитието, планирането и контрола на физическата подготовка, свързани с възрастовите и полови особености на спортуващите (публикации с № 2, 3, 6, 9, 11, 12 и 13).

В тези публикации се: изследва ефективността на някои средства и методи; проследяват се настъпилите промени в адаптивните възможности, следствие на адаптацията към хипоксията; анализират се нови факти, които са от съществено значение за подобряване на двигателните (физически) качества на състезателките по борба; изследват се характерните особености на подготовката с цел конструиране на адекватна тренировъчна програма за жени и подобряване на спортните резултати.

Направен е сравнителен анализ на състоянието на методиката на подготовка по борба при жени и девойки в България със световни школи в женската борба (Япония, САЩ, Русия, Канада и други).

Във *втората група* д-р Илиев насочва вниманието към спортносъстезателната техника и стратегическите действия за оптимизиране на подготовката (публикации с № 3, 5, 10 и 13).

В тези публикации той: изследва техниката и техническите похвати – хватки, захвати, придвижвания, чрез видеоанализи. Авторът създава нов вид математическа система за по-адекватна оценка на точковата ефективност на състезателки по борба.

В две от публикациите д-р Илиев изследва връзката и корелациите между двигателните характеристики на спортистите, техните технико-тактически умения и подобряване на спортните резултати в състезателни условия. Приложената експериментална програма води до подобряване на общите и специфичните двигателни качества за спорта борба и повишаване на корелационните зависимости в някои от основните показатели в структурата на технико-тактическата и физическата подготовка.

Д-р Илиев продължава темата на докторската си разработка за контрол и оценка на техническите и тактическите умения, базирани на експериментална програма за повишаване ефективността на спортно-техническата подготовка и оптимизиране на резултатите на жените, съобразно техните особености, промените в правилата и успешната реализация на международния тепих.

Във втората област **“Особености на психолого-педагогическата подготовка в спорта борба – свободен стил”** са представени възможностите и видовете психологическа подготовка, представени в публикации с № 1, 4, 7, 8, 14, 15 и монографията „Мотивационни прояви в спорта борба“ (2023 г.).

Гл. ас. д-р Илиев изследва проблемите и проявите, свързани с мотивацията и по-конкретно с мотивите за избор на вида спорт, подготовката и представянето в спортносъстезателния процес, с проявите на целевата ориентация и нейното отражение върху качествата на личността на състезателите по борба. Установени са някои от проявите на мотивацията, обстоятелствата, причините, целите, приоритетните ценности в спорта и живота и др.

Направена е оценка на личностните особености, преобладаващите мотиви между индивидуалните и колективните спортове, както и социална оценка за компетентността на треньора като спортен педагог.

Представени са мотивационните профил и нагласи при състезатели по борба, водещите мотиви за занимания по-продължително време с дадена спортна дейност, както и причините за прекъсване на спортната кариера.

Монографичният труд е задълбочено научно изследване, с висока практико-приложна и научна стойност на базата на проучвания и експерименти на автора в периода 2006-2023 г. Анализирани са 129 български и международни литературни източника, от които 67 са на латиница.

Трудът съдържа въведение, пет глави и заключение, като в отделните глави се изследват и представят:

✓ основни понятия и закономерности в активността на мотивацията, различни теории за мотивацията на спортиста, отделни подходи и концепции, както и някои от основните психологически аспекти, свързани с борбата.

✓ специфичните особености на различните видове мотивация, проявите им в борбата и влиянието им върху спортистите.

✓ мотивационния профил и мотивационните нагласи при състезатели по борба, мотивите за избор на вида спорт, ролята на треньора като специфичен и важен мотивационен фактор в подготовката на състезателя по борба.

✓ взаимовръзката и зависимостите между различните мотивационни конструкции, специфичните особености на физическата подготвеност на бореца и неговото представяне.

✓ варианти и стратегии за управление, контрол и регулиране на различни мотивационни прояви за оптимизиране на физическата дейност на бореца и неговото представяне. Предложена е комплексна методика за измерване и оценка на мотивацията с помощта на подходящи методически подходи, тестове и въпросници.

Обхватът на научната продукция има значителна практическа и теоретическа стойност за физическото възпитание и по-специално за спорта борба и показва задълбочени и разнообразни интереси на кандидата.

Съществен принос на д-р Илиев е в цялостното представяне на данните за мотивационните прояви, които разкриват значителни възможности за оптимизиране на спортната подготовка и реализация.

Други данни, свързани с научноизследователската работа на кандидата

Д-р Илиев е цитиран 17 пъти, според справката за наукометричните данни, като 7 от тях са в монографии и две в индексирани в световноизвестни бази данни публикации.

Гл. ас. д-р Илия Илиев участва в национални и международни научноизследователски и образователни проекти и конференции и ръководство на двама дипломанти.

В заключение давам положителна оценка и убедено предлагам на уважаемото научно жури, предвид научната продукция на кандидата, неговата учебно-преподавателска и спортно-състезателна дейност, както и приноса му в утвърждаването на борбата като спорт, гл. ас. д-р Илия Иванов Илиев да бъде удостоен с академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 7.6. Спорт (свободна борба).

София,

14.02. 2024 г.

проф. Анжелина Янева, дн

REVIEW

from

Prof. ANZHELINA GEORGIEVA YANEVA, DSc

SOFIA UNIVERSITY „ST. KLIMENT OHRIDSKI“

REGARDING:

ANNOUNCED COMPETITION: **SG No. 94/10.11.2023, p. 93**

TO HOLD AN ACADEMIC POSITION: **„ASSOCIATE PROFESSOR“**

AREA OF HIGHER EDUCATION: **7. HEALTH AND SPORTS**

PROFESSIONAL FIELD: **7.6. SPORTS (FREE WRESTLING)**

CANDIDATE: **CHIEF ASSISTANT ILIA IVANOV ILIEV, PhD**

TEACHER IN THE DEPARTMENT: **„WRESTLING AND JUDO“ - NATIONAL SPORTS
ACADEMY „VASIL LEVSKI“**

In the competition for the academic position „Associate Professor“ the participant Chief Assistant Ilia Iliev, Ph. D, has submitted the necessary documents, precisely described, and arranged, following the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff and the Regulations of the National Sports Academy „V. Levski“.

Educational and qualification activity

Chief Assistant Ilia Iliev acquired the following qualifications related to his professional and scientific growth at the National Sports Academy (NSA) „V. Levski“, Sofia city:

- *Bachelor* (2000-2004):
 - √ with the first speciality „*Coach in freestyle wrestling*“;
 - √ with a second speciality „*Physical Education Teacher*“;

COMPETITION FOR ASSOCIATE PROFESSOR OF WRESTLING

- *Master's degree in Sport* (2011);
 - √ *Master's program „Sports Psychology“;*
- *Scientific degree „doctor“ of professional field 7.6. Sports* (2016).

The candidate Iliev is defending his doctoral degree at the Department of „Wrestling and Judo“ - National Sports Academy „Vasil Levski“, on the topic: *„Methodology of wrestling training for women and girls“*.

Ch. Assistant PhD Iliev:

- √ *fluent in English - fluent level - C1 ALTE;*
 - √ *has very good computer skills.*
-

PROFESSIONAL ACTIVITY

Sports competition

From 1994 to 2010 he was an active competitor in freestyle wrestling in sports clubs in Bulgaria: „Lyutfi Akhmedov“, city of Razgrad; „Levski“ Sofia; „NSA-Academic“, as well as abroad: „Kensington Olympia“ and „Legion“ in London. Ch. assistant Iliev is a republican champion and winner of medals from international competitions. From 2005 to 2010, he was a member of the British Wrestling Federation.

Coaching activity

From 2013 to the present, PhD Ilia Iliev has been a coach at „NSA-Akademik“ and „V. Levski“. As a coach during this period, he won dozens of individual and team honours both at the national and international levels.

Teaching activity

- √ *part-time teacher - 2013-2016;*
 - √ *teaching mobility (2017, 2023) and specialization „Economic Education 2030“ (2023);*
 - √ *chief assistant - from 2016 to the present, he works as a teacher at the National Sports Academy in the Department of „Wrestling and Judo“.*
-

ASSESSMENT OF THE SCIENTIFIC, SCIENTIFIC-APPLIED AND PUBLICATION ACTIVITY OF CANDIDATE A

Publishing activity

The material submitted for review, with which the candidate participates in the competition for „associate professor“ (monograph and 15 publications - articles and reports), corresponds to the requirements for the announced competition. The competition publications were not used for his doctoral degree. The one presented by Ch. Assistant Ilia Iliev's scientific production in terms of quantitative indicators meets the minimum national requirements for the academic position „Associate Professor“ according to the Law on the Development of the Academic Staff and requirements by NACID, as follows:

- √ Indicators in group A: a total of 50 points;
- √ Indicators in group B: a total of 100 points;
- √ Indicators in group D: a total of 420 points (D.7. – 180 points; D.8. – 240 points);
- √ Indicators in group D: a total of 140 points (D.10. – 30 points; D.11. – 60 points; D.12. – 50 points);
- √ Indicators in group E: a total of 215 points.

All publications have ISBN and ISSN as 7 of them, as well as the monograph, are independent, the rest eight are co-authored, as PhD Iliev is the first author.

The candidate's scientific interests are related to the analysis, management, preparation and optimization of sports competition activity in freestyle wrestling, and PhD Iliev's scientific contributions are focused on two main areas:

- √ Optimization of sports competition preparation of freestyle wrestlers;
- √ Peculiarities of the psychological-pedagogical training in the sport of wrestling - freestyle.

The publications in the field „**Optimization of the competitive training of freestyle wrestlers**“ can be divided into two main groups:

In *the first group*, the candidate researches the methodology, development, planning and control of physical training, related to the age and gender characteristics of the athletes (publications with numbers 2, 3, 6, 9, 11, 12 and 13).

These publications: examine the effectiveness of some tools and methods; the changes in the adaptive capabilities, as a result of the adaptation to hypoxia, are tracked; new facts are analysed that are essential for improving the motor (physical) qualities of female wrestlers; the characteristic features of the sport preparation are investigated to construct an adequate training program for women and improve sports results.

A comparative analysis of the state of the training methodology for women and girls wrestling in Bulgaria with world schools in women's wrestling (Japan, USA, Russia, Canada, and others) was made.

In *the second group*, Dr Iliev draws attention to sports competition techniques and strategic actions to optimize preparation (publications No. 3, 5, 10 and 13).

In these publications, he: explores technique and technical skills - grips, techniques, movements, through video analysis. The author creates a new type of mathematical system for a more adequate assessment of the point efficiency of female wrestlers.

In two of the publications, PhD Iliev investigated the relationship and correlations between the motor characteristics of athletes, their technical-tactical skills, and the improvement of sports results in competitive conditions. The attached experimental program leads to improvements in the general and specific motor

qualities for the sport of wrestling and increasing correlation dependencies in some of the main indicators in the structure of technical-tactical and physical training.

PhD Iliev continues the subject of his doctoral thesis on the control and assessment of technical and tactical skills, based on an experimental program to increase the effectiveness of sports and technical training and optimizes not the results of women, according to their characteristics, changes in the rules and its successful implementation on the international carpet.

In the second area „**Peculiarities of psychological and pedagogical training in the sport of wrestling - freestyle**“ are presented the possibilities and types of psychological preparation in publications with No 1, 4, 7, 8, 14, 15 and the monograph „*Motivational performances in the field of Wrestling*“ (2023).

Ch. assistant professor PhD Iliev researches the problems and manifestations related to motivation and, more specifically, the motives for choosing the type of sport, preparation, and performance in the sports competition process, with the manifestations of goal orientation and its reflection on the personality qualities of wrestling competitors. Some of the manifestations of motivation, circumstances, reasons, goals, priority values in sports and life, etc. have been established.

An assessment of personal characteristics, the prevailing motives between individual and team sports, as well as a social assessment of the coach's competence as a sports pedagogue was made.

The motivational profile and attitudes of wrestlers, the leading motives for engaging in a given sports activity for a longer period, as well as the reasons for interrupting the sports career, are presented.

The monographic work is an in-depth scientific study with high practical-applied and scientific value based on the author's studies and experiments in the period

2006-2023. 129 Bulgarian and international literary sources were analysed, of which 67 are in Latin.

The monograph contains an introduction, five chapters and a conclusion, and the individual chapters examine and present:

- √ basic concepts and regularities in the activity of motivation, different theories of athlete motivation, individual approaches, and concepts, as well as some of the main psychological aspects related to wrestling.

- √ the specific features of different types of motivation, their manifestations in the fight and their influence on athletes.

- √ the motivational profile and motivational attitudes of wrestlers, the reasons for choosing the type of sport, and the role of the coach as a specific and important motivational factor in the preparation of the wrestler.

- √ the interrelationship and dependencies between the various motivational constructs, the specific features of the wrestler's physical fitness and his performance.

- √ options and strategies for management, control, and regulation of various motivational manifestations to optimize the physical activity of the wrestler and his performance. A complex methodology for measuring and evaluating motivation is proposed using appropriate methodological approaches, tests and questionnaires.

The range of scholarly output is of significant practical and theoretical value to physical education, particularly to the sport of wrestling, and demonstrates the candidate's deep and varied interests.

COMPETITION FOR ASSOCIATE PROFESSOR OF WRESTLING

A significant contribution of PhD Iliev is in the overall presentation of data on motivational events, which reveals significant opportunities for optimizing sports training and implementation.

Other data related to the applicant's research work

PhD Iliev has been cited 17 times, according to the scientometric data reference, with 7 of them in monographs and two in publications indexed in world-renowned databases.

Ch. Assistant Ilia Iliev participated in national and international research and educational projects and conferences and supervised two graduates.

In conclusion, I give a positive assessment and confidently propose to the respected scientific jury, given the scientific output of the candidate, his educational and teaching and sports-competition activities, as well as his contribution to the confirmation of wrestling as a sport, Ch. assistant Ilia Ivanov Iliev, PhD, to be awarded the academic position „Associate Professor“ by professional direction 7.6. Sport (freestyle wrestling).

Sofia,

14.02.2024

Prof. Anzhelina Yaneva, DSc